

El tercer home

Antònia Carré va versionar i actualitzar el 2013 diversos fragments d'obres narratives de Llull

Conten que un ermità va trobar un àngel i un dimoni que disputaven, car l'àngel deia que el bon obrar era fruit de l'ésser i el dimoni deia que l'ésser era fruit del mal obrar. L'àngel al·legava i deia que el bon obrar era fruit de l'ésser, car la bonesa era major en el recordar, l'entendre i l'estimar de l'àngel que contempla Déu que en l'essència de l'àngel. I el dimoni deia que la bonesa natural és dolenta per mal recordar, entendre i estimar. I per això l'ermità va dir que ells no sabien el que havia dit un grec a un llatí i a un sarraí, car si ho sabessin no disputarien sobre el que disputaven.

–¿I això com va ser?– digueren l'àngel i el dimoni.

–Conten –va dir l'ermità– que un llatí i un sarraí es van trobar en una vinya on hi havia molts raïms, i mentre menjaven

raïms, el llatí digué al sarraí que dels raïms hom en fa vi, i el sarraí digué que no se'n feia vi, sinó que se'n feia *nabit*, que és igual que dir vi en àrab. I com que el cristià no entenia què volia dir *nabit*, ni el sarraí no entenia què volia dir *vi*, cadascú negava a l'altre allò que deia. I sobre això estaven en una gran baralla, fins que va venir un grec que sabia la llengua de tots dos i va dir-los que *vi* i *nabit* signifiquen una mateixa cosa segons la realitat del sentit, però que no signifiquen una mateixa cosa en un mateix llenguatge, i que per això la seva disputa es produïa, per tal com no s'entenen.

L'ermità va dir això a l'àngel i al dimoni perquè així l'àngel entengués que ell deia la veritat segons la bona actitud i el dimoni igualment segons la mala i perversa actitud. *

RAMON LLULL, 'CONTES EXEMPLARS' és un volum publicat per Antònia Carré a Educaula62.

Conté una selecció de fragments narratius breus extrets de tres obres de Llull, traduïts al català actual i amb títols que els actualitzen: *Crim i càstig*, *La finestra indiscreta*, *Gent del barri...*

Llull s'autobiografia

Anthony Bonner explica el context en què es va moure l'autor de 'Vida de mestre Ramon'

Quant a la relació de Llull amb aquest relat de la seva vida, cal tenir present que, com la majoria d'autobiografies, va ser escrit com una justificació; en el cas de Llull, però, la naturalesa d'aquesta justificació és una mica especial. Havia començat la seva carrera afirmant que era indigne de posar el nom en cap de les seves obres i, efectivament, els lectors amb prou feines haurien pogut espigolar res sobre la seva vida o sobre els orígens de l'Art en les obres corresponents a les dues primeres dècades de la seva carrera. Llavors, el 1295, va escriure un poema anomenat el *Desconhort*, presentat com un diàleg en què un monjo prova de convèncer una persona anomenada Ramon de la necessitat de donar-se a conèixer, perquè la gent se l'escolti i accepti la seva Art. En una època en què qualsevol discurs es fonamentava en "autoritats", el monjo afirmava que, si el seu missatge no

es basava en autoritats d'aquesta mena, esdevenia essencial explicar tot allò sobre si mateix i sobre la seva carrera que fes el seu missatge mereixedor de ser escoltat. Aquest diàleg és, evidentment, fictici, però està sens dubte basat en converses que tingué amb amics i deixebles que li assenyalaren aquesta necessitat si volia evitar que el seu missatge fos ridiculitzat. El *Desconhort* ja ofereix –i ho fa per primera vegada– alguns dels punts més remarcables de la seva autobiografia: la conversió des d'una vida pecaminosa provocada per cinc visions del Crist crucificat, l'abandonament de la família per dedicar la seva vida al servei de Crist i l'Art com a revelació divina. A partir d'aquí, tal com Lola Badia ha explicat, comença la construcció per part de Llull de la seva imatge pública, una construcció que assolirà la seva forma final amb la *Vida de mestre Ramon*, el relat més complet i detallat de la seva vida. *

ANTHONY BONNER, INTRODUCCIÓ A RAMON LLULL, *Vida de mestre Ramon*. Barcelona: Barcino, 2013

